

Zo speelt Zoetwaterboeren in op klimaatverandering

Verdroging, wateroverlast en verzilting:

klimaatverandering raakt de akkerbouw. Het bedrijf van Klaas Schenk in Anna Paulowna is sinds september dé proeflocatie voor duurzaam agrarisch waterbeheer. Schenk was één van de sprekers bij het seminar 'Het klimaat de baas' op 15 november, dat BO Akkerbouw organiseerde.

Beeld: VidiPhoto

Het idee voor het vierjarige project Zoetwarenboeren kwam van Klaas, die lid is van de LTO Vakgroep Akkerbouw en Vollegronds-groente. Klaas: "Ik wilde investeren in duurzaam watermanagement op mijn bedrijf. Daar heb ik partners bij gezocht. Verschillende technieken testen we hier. De kennis die we opdoen, delen we actief met andere boeren en de vijftien partners. BO Akkerbouw is de belangrijkste financier."

Grote rol voor kennisdeling

Lotte van Dueren den Hollander, coördinator Kennis bij BO Akkerbouw vertelt waarom: "De droge zomer van 2022 heeft opnieuw laten zien dat waterbeschikbaarheid en inspelen op klimaatverandering belangrijke thema's zijn voor akkerbouwers. Bovendien waarderen wij de grote rol voor kennisdeling in dit project."

Water vasthouden in bassin en perceel

Zoetwaterboeren test op de eerste plaats technieken om zoet water op te slaan. "Overtollig regenwater slaan we op in een bovengronds bassin van duizend kuub. Verder is dit jaar samengestelde drainage aangelegd. Dat is relatief makkelijk en goedkoop. Door afvoerpijpen naar de sloot af te sluiten, houden we water vast in het perceel. Dat is best een plas: bij een halve meter water gaat het om 5.000 kuub per hectare. Via een centrale pijp kunnen we het grondwaterpeil regelen. Deze vorm van wateropslag blijkt bovendien verzilting tegen te gaan. We meten nu al lagere zoutgehalten in de sloot dan voorheen", vertelt Klaas.

Zoetwaterbel houdt zout water tegen

Een derde opslagtechniek is een zoetwaterbel dieper in de grond. Die kan eveneens helpen verzilting tegen te gaan, de 'sluipmoorde-naar' in het klimaatdossier. Klaas: "De zoetwaterbel gaan we in het voorjaar van 2023 aanleggen. Deltares zoekt uit waar die precies moet komen. Het idee is om het overtollige zoete water via een pijp in een laag tussen 20 en 30 meter diepte te pompen. Die bel verdringt het zoute water, omdat zoet water lichter is. Hoe die bel zich beweegt in de grond, is deel van het onderzoek."

Kosten en opbrengsten in beeld

Behalve wateropslag test het project efficiënt watergebruik. In tijden van droogte gaat Klaas het opgeslagen water door middel van sensorgestuurde druppelirrigatie inzetten. "Alle gebruikte technieken onderbouwen we met cijfers. Wat kost het? En wat brengt het op? Zo vormen we een expertisecentrum op het gebied van duurzaam watermanagement. Elke boer kan zo kiezen welke oplossing bij zijn bedrijf past."

Excursies en open dagen

Wie belangstelling heeft voor het project, kan op excursie naar Noord-Holland, vertelt Klaas. "We ontvangen hier groepen boeren en andere belangstellenden. Mail dan naar info@zoetwarenboeren.nl. Ook organiseren we een aantal open dagen in 2023. Die kun je binnenkort vinden op www.zoetwaterboeren.nl!"

Scan deze QR-code voor de video over de start van Zoetwarenboeren

